

by zatem rzec, iż podążyli śladem karaimów. Ale też chyba w pewnej mierze inspirowali się protestancką teologią liberalną.

Systemy religijne powstałe w wyniku reformy niekiedy, po jakimś czasie wytwarzają tradycje, które prawdopodobnie nie zaakceptowałyby dawni reformatorzy. Doprawdy trudno mi orzec, czy tak jest również z porównywanymi religiami. Zróznicowany i wciąż się zmieniający protestantyzm, zdaje się być w trakcie nieustannej reformy. Karaimi z kolei, nieliczni i ciągle zagrożeni, zapewne by nie przetrwali bez szacunku dla tradycji przekazywanej przez przodków. Tak czy inaczej przedstawiciele obydwu religii wierność Pismu Świętemu, jako Słowu Bożemu, a nie jego interpretacjom, uważają za swą cechę wyróżniającą. I chociaż wierność tę rozmaicie pojmują, bez niej prawdopodobnie zatraciliby swą tożsamość (Babadżan 2004).

Grzegorz Pełczyński
Poznań

Literatura

Babadżan Aleksander, O wzajemnym powiązaniu karaimskiej historii i kultury z religią, tłum. Szymon Pilecki (w:) *Karaj kiuñlari. Dziedzictwo narodu karaimskiego we współczesnej Europie*, pod red. Marioli Abkowicz i Henryka Jankowskiego, „Bitik”, Wrocław 2004.

Dubiński Aleksander, *Caraimica. Prace karamoznawcze*, Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 1994.

Kowalski Tadeusz, *Karaimi w Polsce*, „Czas”, 1926, nr 296, s. 5. r.1, *Karaimi*, „Jednota”, 1985, s. 14-15.

Szyszman Simon, *Le Karaisme. Ses doctrtnes et son histoire*, „L'Age d'Homme” Lausanne 1980.

Troki

Ulica Karaimska numer 13 w Trokach. To adres który od ponad dziesięciu lat wzbudzał zainteresowanie zwiedzających trocką Karaimszczyznę. W kwietniu 2006 znajdujący się tu dom otworzył swe podwoje. Ze sprawozdania z uroczystości otwarcia zamieszczonego w litewskiej gazecie „Ziemia trocka” (*Trakų žemė*, <http://www.voruta.lt/trakuzeme/20060401/>) dowiadujemy się, że pierwsze informacje o zabudowaniach na tej działce pochodzą z roku 1863, a już w roku 1874 budynek był przebudowany, następna modernizacja nastąpiła w roku 1937. I takim był aż do roku 1993, kiedy to spalił się w pożarze.

Już w XIX wieku był to budynek społeczny – dom gminny, z którego działalności utrzymywana była karaimska szkoła. Po II wojnie światowej został znacjonalizowany, mieściły się w nim różne biura, mieszkania, policja a nawet więzienie. W 1994 roku został zwrócony Karaimom. Z okazji obchodów 600-lecia sprowadzenia Karaimów na Litwę powstał plan jego rekonstrukcji. Prace zostały rozpoczęte w 1997 r., ale w 1998 zostały przerwane ze względu na brak środków. W 2004 roku wydzielono pierwszą transzę środków finansowych na zakończenie odbudowy.

W wyremontowanym budynku siedzibę swą będzie mieć Zarząd Duchowny, *Katyn odzachy* (Kościół Pań), dziecięco-młodzieżowy zespół *Sanduhacz*, a Gmina będzie miała miejsce do spotkań. Będzie również działał hotel i kawiarnia.

Trakų žemė,
<http://www.voruta.lt/trakuzeme/20060401/>